

R. M. Vojanov:

Ribič Ante.

Ob zeleni Savi, valoviti,
med vrbovjem in tresočim bičjem,
v bajti trhli je sameval Ante.
Vozil starec je ljudi čez Savo
bodi v jutru, bodi v polnem solncu,
strašil ni se mraka, ne polnoči,
zbehal ni ga val, ne ura huda.

Bila noč je svetega Martina.
Na Posavju, zelenem Posavju,
je zdivjala noč jesenska bajna;
sikal sever silen je čez Savo,
bil z vrbovjem preperelim vojsko.
Jekala so stara dupla debla,
žvižgale so v temo veje vitke,
grom grmel je, bučali odmevi
in drevili težki se oblaki.
Sava polna molklo je bobnela,
zlival dež se mrzel nepretržno,
bil ob vale, bil ob brege bele
na Posavju, zelenem Posavju.

Ribič Ante je sedel za mizo,
lučica je v okencu gorela,
znamenje za kasnega Posavca.
A na mizi, javorovi beli
se smehljala polna je majolka,
polna vina iz goric prisojnih,
ki prinesel ga je sosed Juri.

„Dobro vino imaš, sosed Juri!
Čutiš v žilah trudnih voljo dobro,
čutiš voljo dobro v vsem telesu
in pomlaja se ti glava stara.

Stara glava? Kaj še! Saj je mláda,
 staro tole je Posavje tožno!
 Bogme, Juri, dober ti si sosed,
 daš mi vsako leto ga v pokušnjo.
 Daj bog zdravje, vinčar, sosed Juri!“

Pil je, pil in bil vesele volje
 in razvnet je stopil v leta prošla;
 mlajšega se čuti ribič Ante.
 In stopila so dekleta predenj,
 pri katerih vasoval je davno:
 „Vsem vam hvalo, ve dekleta lepa!
 Daj bog zdravje, zlati sosed Juri!“

V oknu lučka je brlela komaj,
 poltema je vstala v nizki hiši.
 „Bog te živi, Juri, duša zlata!“
 ždel je Ante, glavo med rokama,
 in nazaj je mislil v svoje čase. —

„Glej ga, Ante! Dobro srečo, Ante!
 Še živiš in še ljudi prevažáš?
 Spet sem tukaj, ko takrat pred leti,
 danes spet bi rad na stran hrvaško.
 Mraz je zunaj, skozinskoz sem moker!
 Vino imaš dobro, ribič Ante,
 kakor takrat, v znani mi majolki.
 Malo siv si, to so leta, haha?
 Saj spominjaš se me, ribič Ante?“

Bulil Ante je v prikazen pozno,
 vzel majolko, pil v požirkih žejnih;
 tresel mraz ga, grelo ga je vino.

„Tisto noč je bilo, kakor danes.
 Tresk na tresk in liv na liv iz teme.
 Prišel k Tebi sem lepó premočen!
 Lučka nama je svetila tale.
 Štel sem mokre bankovce za mizo,
 bilo jih je dobre štiri prste.

Za prašiče treba je denarja!
 Te oči še danes vidim tvoje!
 Imaš prav, le pij, pošteni Ante,
 z vinom ženeš iz glave spomine.
 In potem, saj veš, kako je bilo!
 Bil si jakši korenjak od mene,
 vedi vrag ga, saj sem trden v kitah.
 — Morda tisto tvoje mlado vino?
 In potem, saj veš, kako je bilo!
 Vtaknil tam pod prag si novce moje,
 mene pa na čoln naložil hitro,
 pa je šlo na Savo grabežljivo.
 Sredi Save si zazibal čolnič,
 zdrknil naju eden je v valovje,
 ti veslal si sam nazaj . . .
 Imaš prav, moj dobri ribič Ante,
 le krepčaj se, danes moram zopet
 na hrvaško stran,
 pravijo, da prase je pod ceno.
 Brž napravi se na pozno vožnjo,
 časa malo! Še požirek, Ante!
 Alo! zdaj pa greva!“

Dvignil bled se je prevoznik Ante,
 gledal topo je prikazni v čelo,
 glava težka, noge mahajoče.
 Vzel je veslo in odvezal čolnič
 in odrinil v noč med žive vale.
 Rezal Savo z vso je silo Ante
 rezal Savo, kričal silno gostu:
 „Ti ne ziblji čolna, poka veslo!
 Vzemi vrag te, menda božji nisi!
 Čuješ, bogme, v skalo sva zadela!“ —

In razbit drči Antetov čolnič
 jutraj v megli proti srbski meji.

